

Minnesanteckningar

Kollektivtrafik - och Regionalt utvecklingsforum 16 februari 2024

Elisabeth Björk, ordförande Kollektivtrafiknämnden och Erik Evestam, ordförande Regionala utvecklingsnämnden och tillika ordföranden i sakområdesforumet hälsar välkomna till dagens möte.

Kommande översyn och synkning av processer

Malin Vikner och Mattias Landin, Region Värmland

Under 2024 kommer flera strategiska processer startas upp, där dialoger med organisationer utanför Region Värmland behövs, inte minst olika delar av kommunerna.

Dagens föredragande har kartlagt vilka större processer som kommer startas upp och med ambition att samordna dessa.

Malin Vikner, strateg på regional utveckling, berättar om processen för översyn av Värmlandsstrategin som ska genomföras under innevarande mandatperiod.

Processen rör sig som en åtta, riktning och följa upp, utvärdera och en större översyn behövs göra med jämna mellanrum. Se bild nedan.

Ambition är att bygga på inspel från pågående processer som är kopplat till andra. Inga stora förändringar utan förbättra som planeringsverktyg.

Fyra fastställda insatsområden; förbättra livsvillkoren, höja kompetensen, utveckla attraktiva platser och stärka konkurrenskraften.

Etablering av Värmlandsstrategins årshjul pågår och synkning med underliggande dokument och processer, under årets första kvartal hålls två möten, dela Värmlandsstrategins arbetsmöte hölls i slutet av januari med tjänstepersoner och den 8 mars hålls riktningmöte för strategin där ledande företrädare för det regionala ledarskapet möts, förtroendevalda och tjänstepersoner.

Dialog hålls förslagsvis inom Värmlandsrådets paraply med Värmlandsråd, Ordföranderåd och Sakområdesforum som mötesformer, då det kan vara tids- och arbetskrävande processer för alla parter, gäller att finna arbetsformer som kan synkas på bästa sätt.

Förslag från Per Lawen, ledamot i sakområdesforumet, är att nyttja de fyra noder som Värmland delats in i efter arbetsprocessen om gymnasiedimensioneringen. Samverkan fungerade bra kring den frågan och skulle hypotetiskt kunna göra det i andra processer framöver.

Malin Vikner och Mattias Landin tar med sig förslaget och kikar på möjligheterna.

Mattias Landin berättar om vilka processer som är pågående och hur status ser ut, samt hur samråd och dialog hanterats.

I grunden utgår planerna från Värmlandsstrategin, därefter infrastruktur och målbild.

Trafikverket behöver räknas in som viktig aktör, prioriterade vägar, knyta ihop för cykel och gångvägar-. Behöver diskutera i detta forum och är Regional utveckling i högsta grad menar Mattias Lindqvist, KSO Munkfors kommun.

Pågående processer

Process	Status	Samråd och dialog	Ansvarig nämnd
Strategisk plan för tågtrafiken	Fastställs i mars 2024	Genomfört	KTN
Cykelplan	Fastställs i april 2024	Genomfört	RUN
Regional handlingsplan för kompetensförsörjning (HPK)	Påbörjad, remiss ut före sommaren 2024	Pågår	RUN
Uppföljning folkhälsoplan (FHP)			KBN

Kommande processer

Process	Status	Samråd och dialog	Ansvarig nämnd
Översyn av Värmlandsstrategin (RUS) inkl. ett geografiskt perspektiv och smart specialisering	Inleds våren 2024 Utgår från årshjulet	Värmlandsrådets olika forum. Vid behov separata möten	RUN
Revidering av Trafikförsörjnings-programmet (TFP)	Nuvarande gäller tom. 2026 Revidering inleds våren 2024	Värmlandsrådets olika forum. Vid behov separata möten.	KTN
Revidering av kulturplanen (KP)	Inleds våren 2024 Remiss kring betänkande ute nu	Värmlandsrådets olika forum. Vid behov separata möten.	KBN
Framtagande av länstransportplan samt deltagande i process för nationell plan för transportinfrastrukturen (LTP/NTP)	Inriktningsplaneringen redovisas 15 jan. Sannolikt uppdrag från regeringen hösten 2024	Värmlandsrådets olika forum samt länsdelsmöten. Vid behov separata möten.	RUN

Revidering av regionalt trafikförsörjningsprogram är en process som ska startas upp, främst utvärdering och följa upp befintligt dokument. Förslag till kommuner under 2024/25, beslut fattas under 2026.

På Värmlandsrådets webbplats under aktuellt mötesdatum kan mer ingående tidslinje ses i presentationen från denna programpunkt.

Kollektivtrafikens prioriteringsområden

- Hela Värmland
- Hållbart resande
- Arbets- och studiependling inom länet
- Arbets- och studiependling till angränsande län och Norge
- Fritidsresor, turism- och besöksnäring

Fokusprocesser inom kollektivtrafikutveckling

- Digitalisering
- Framtidens affärs- och kundmodeller
- Utveckling av mobilitet och tjänster
- Framtidens trafiksystem
- Samverkan

Forumet ges två frågeställningar att diskutera om kring borden, svar skickas individuellt på Menti

”Vad behövs för en bra dialog om översynerna?”

- Använda befintliga forum
- Blankt papper-tidig dialog!
- Förberedande frågor ut till kommuner att svara på
- Engagemang från alla parter.
- Bra underlag, hur har det gått med genomförandet?!
- Ta fram förberedande frågor som ”styr” diskussionen så att det inte blir för spretigt.
- Synka mötena med befintlig agenda
- Bättre koppling mellan forumet och respektive nämnd (som jobbar med dokumenten)
- Tidigare dialog, på lite blankare underlag/föregående plan.
- Möte i tidigt skede gärna enskilt med kommunerna för att sedan ha gemensamt alla kommuner
- Arbeta med noder för att stämma av geografiska skillnader
- Tydlig struktur för att förankra i respektive organisation, mellan såväl politiker och tjänstemän som mellan politiker och politiker och tjänstemän och tjänstemän
- Att det går att ta del av utvärdering av hur de har använts/följts/uppnåtts
- Tidig dialog med kommunerna innan beredning i regionen, dvs börja med nuläget, vad behöver ändras. Därefter en dialog till inför beslut

- Inriktningsprinciper innan formuleringar!
- Att kommunerna tidigt får vara med och påverka vilka områden som är särskilt viktiga.
- Utgå från ursprungliga innan ändringar centralt
- Dialog efter remisserna
- Fördjupningar inom enskilda områden ex TFP:s vision
- Förankra info region-kommun och vice versa
- Använda forumet för verkstad
- Stort intresse hos alla parter
- Klargöra vad "dialog med kommunerna" innebär. Politiskt? Med kommundirektören? Eller andra företrädare? Och när vi har haft det: informationsöverföring och återkoppling, så att andra tjp känner till.
- Fasta uppföljningsfrågor som skickas ut i förväg.
- Bättre helhetssyn, t ex koppling mellan regional utveckling och kollektivtrafik. Det ena är viktigt för det andra.
- Informella diskussioner och formell remiss med tydlig deadline
- Ha en generös tidsplan.
- Att alla parter känner sig delaktiga för att bli bärare av slutresultat
- Tydlig struktur och bra underlag i god tid innan dialogmöten.
- Kommunerna har olika förutsättningar, dialog lite mer efter förutsättningar.
- Bra om frågor/planer /strategier som berör varandra lever i samma forum.
- Samverkan mellan kommuner emellan samt regionen. Diskutera aktuella och kommande frågor.
- Synka politik och tjänstepersonerna bättre. En kommun en röst
- Tydlig dialog mellan Region och kommuner
- Å ena sidan viktigt med involvering och möjlighet att bidra. Å andra sidan viktigt att ha respekt för varandras tid.
- Använda befintliga forum
- Dialog i fyra noder!
- Enklare former, tex genom möten mellan kommun och region där man går igenom nuläge och önskar läge. Ta hjälp av mentimeter.
- Digitala dialogmöten. Mellan nämnd och kommun

Hur skulle vi kunna underlätta inspelen?

- Mentimeter
- Förberedelser och inhämtning av textsvar
- Större engagemang ute i kommuner.
- Remiss till kommunerna
- Dialog i de fyra noderna inte på 16 eller några få
- Erbjuda olika sätt att engagera sig och bidra?
- Alla ges en möjlighet ge synpunkter i de aktuella frågorna!
- Ha möten i mindre kommungrupperingar.
- Det här är ett enkelt och rätt trevligt sätt att få fram snabba svar.
- Förbereda inspel från nämnd
- Få tycka till om konkreta förslag eller exempel.
- "Remiss till alla kommuner
- Komma ut till kommuner och presentera"
- Sortera i frågeställningar för att underlätta förankring och förberedelser i respektive organisation.
- Enklare former genom tex dialog mellan kommun och region där nuläge och önskar läge gås igenom. Ta hjälp av Menti.
- Om tidiga inspel och diskussioner visar att det finns missuppfattningar om hur saker fungerar så kan det vara bra att göra extra förklarande texter om de delarna

Föredragande tackar för engagemanget och de många inspelen som kommit fram under denna programpunkt.

Aktuellt från nämnderna

Elisabeth Björk, ordförande kollektivtrafiknämnden Region Värmland

Prisjusteringar har trätt i kraft. Enkelbiljettspriset har höjts 2 kronor, övriga biljettkategorier har procentuell höjning. Steg mot att förenkla prissystem har tagits. Kategorin ungdom har tagits bort och ersatts av student i både stadstrafik och länstrafik. Möjlighet att köpa halvårskort har tagits bort på grund av låg efterfrågan och ersatts med terminskort för skolungdom

Även 14-dagarskort tas bort då det inte efterfrågas i tillräcklig mycket. Ökning av 10 /60 kort sedan pandemin, fler kan arbeta mer flexibelt och reser inte varje dag till arbetsplatsen.

I Sunne kommer X-linjen 2.0 att snart invigas, skillnaden mot Säftles linje är att den dynamiska trafiken riktar sig utanför tätort. Mix av skoltrafik och servicetrafikresor, viktigt att använda befintliga fordon.

Tanken är att linjeformatet ska införas i alla kommuner, Sunne kommun har flera trafikslag, buss, tåg, etc. som gör det till en lämplig testyta.

Modellen används på fler ställen i Sverige. Stockholm har implementerat "Säfte-modellen" som de kallar den.

Bussklubben kommer, om planen håller, implementerats i alla kommuner under hösten 2024, som senast våren 2025. Denna vinter med snö och halka hade det underlättat kommunikationen om alla elever haft tillgång till information via appen då många turer dessvärre tvingats ställas in.

Fråga från ledamot: Är det aktuellt med dubbdäck på skolbuss? Kommunerna ser att föräldrar inte vågar skicka barn på skolbuss, många skjutsar själva

Svar: Frågan är jätteaktuell, vi följer frågan och har dialog med utförarna säger Elisabeth Björk. Värdefullt att prata om på kommande forum.

Erik Evestam, ordförande Regionala utvecklingsnämnden, Region Värmland

Information om besöksnäringen och organisationen Visit Värmland

Region Värmland ger årligen 4 miljoner kronor till föreningen men är inte delaktiga i verksamheten. Denna modell har funnits i andra regioner men där har man valt att lämna den till förmån för annan formering, antingen i egen förvaltning eller bida bolag.

Region Värmland kommer att göra liknande.

Utredningar har gjorts där kommundirektörer och näringslivsutvecklare från kommunerna har varit med i hela processen.

Den fortsatta processen går vidare utifrån det förslag som antogs i januari.

Organisationen ska in i regional utveckling och nästa steg är att gå vidare med hur verksamheten ska bedrivas.

Viktigt med fortsatt bra dialog med kommunerna. Samverkansavtal eller partneravtal återstår att se utifrån det juridiska. Ska bolag bildas är det beslut som fattas i fullmäktige.

Mer information kan ses i presentation på Värmlandsrådets webbplats under aktuellt mötesdatum.

Fråga från ledamot:

Kommunala pengar, hur har man sett på inkomstbortfall?

Svar: Erik Evestam svarar att de är medvetna om den, får komma i form av samverkansavtal.

Kommuner är medlemmar i dag, kommuner kan bli kund i ett bolag.

Ordförande Elisabeth Björk summerar dagens möte med att forumet behöver vara inne tidigt i processer. Kommer fler idéer hur dialog kan föras så kontakta ansvariga strateger Malin Vikner och Mattias Landin, Region Värmland.

Minnesanteckningar och tillhörande presentationer publiceras på Värmlandsrådets webbplats samt distribueras till de värmländska kommunernas diarium.

Anteckningar skrivna av

Johanna Berglind De Backer,
koordinator Värmlandsrådsavdelningen

Anteckningar justeras av

Elisabeth Björk, ordförande Kollektivtrafik -och regionalt utvecklingsforum
Erik Evestam, ordförande Kollektivtrafik -och regionalt utvecklingsforum

Deltagarlista

Organisation

Namn

Arvika kommun

Sigbrith Martinsson

Eda kommun

Helge Wiklund
Runar Johansson

Filipstads kommun

Johnny Grahn

Forshaga kommun

Per Lawén

Grums kommun

Anders Leander
Jesper Johansson

Hagfors kommun

Jens Fischer
Boo Westlund

Hammarö kommun

Solveig Gard

Karlstads kommun

Anders Tallgren
Niklas Wikström

Kils kommun

Anders Johansson
Kent Wallin

Kristinehamns kommun

Anders Ölmhult

Munkfors kommun

Mathias Lindqvist

Region Värmland

Elisabeth Björk
Erik Evestam
Tobias Eriksson
Sara Gunnarsson

Sunne kommun

Henrik Frykberger
Linda Johansson

Torsby kommun

Mikael Persson

Årjängs kommun

Stefan Moberg

I tjänsten

Region Värmland

Mattias Landin
Malin Wikner
Jenny Höög
Lena Thorin